

לפני 25 שנה

עזרה שבאו מקוראיו לילדה אומללת זו. תחת הכותרת "היי, מורה לציילון" דיווח רפי נלסון על מפעו כמלצר כספניה "אינגה טופט" למורת-חרוקו, שהיה ככתיבת נעלם לישראלי של שנות החמישים. בשער הגליון: מזה ישראלי המוכן לעבור בספינת-מיכחן את תעלת-סואץ.

גליון "העולם הזה" שראה אור השבוע לפני 25 שנה בדיוק, הכי כתבת-שער תחת הכותרת "אנו נפליג לסואץ!" אשר כחנה את אפשרויותיה של ספינת-מיכחן ישראלית לחצות את תעלת-סואץ, אחרי נסיגת ישראל ממדבר סיני, שנכבש כמה חודשים לפני כן. המדור "הנירוף" התייחס, תחת הכותרת "כנגד כילוח", למרד יוקרי-המחיה שהתחיל את זמילתו כבר בשנותיה הראשונות של המדינה. עורך השבועון המשיך כסדרתו "אירופה 1957" של ע"ל ביקור בווינה, בירת אוסטריה, תחת הכותרת "הקינגרס אינו רוקים". בכתבת-חמשך לגליון הקודם ("העולם הזה" 1022), שבו דווח על הפקרת תינוקת בחדר-מדרגות, דיווח השבועון על הצעות

"העולם הזה" 1023
תאריך: 22.5.1957

אוניית-פאר ואוניית-מיכחן * הרבי, המאמינים והציונים * ראשית הדרך ל"ליכוד" * אבא אבן ומרילין מונרו

העם

מבט אל הים

השבוע הפנו אורחי ישראל את עיניהם אל הים — במבטים של שימחה, במבטים של דאגה ובמבטים של ציפיה.

לנמל-חיפה נכנסה אוניית-הדגל הח"דשה של צי-הסוחר הישראלי הקטן: ספינת-הפאר א/ק תיאודור הרצל, בת 10 אלף פים טון, 162 תאים ל-5400 נוסעים, בית-כנסה, אולם קולנוע, בריכת שחייה, מיוזג-אוויר ומעליות. היא היתה הסמל לקשר המדינה עם העולם המערבי, וגילוי מעודד להתקדמותה הכלכלית.

אותה שעה עקבו בני חיפה ואילת בי דאגה אחרי כל אוניה ישראלית שהתרחקה מנמליהם. הקשיבו בציפיה לכל מהדורת חדשות. הם ידעו כי ייתכן מאוד שאוניה ישראלית כבר נמצאת בדרך לתעלת סואץ, החוסמת לפני ישראל את הדרך למזרח-הרחוק.

אחרי פרשת הייסורים של א/ק בת גלים לפני שנתיים, לא היו אשליות ביחס לגורלם של ימאי ספינה ישראלית שיפלו ליד המצרים — גורל של מכות ועינויים. העובדה שימאים ישראלים היו מוכנים שוב לעבור דרך זו היתה אף היא סמל למשהו — משהו חשוב יותר אף מאוניית פאר, משהו שייצור קשרים בלתי-ניתקים בין המדינה ובין מרחבי הים.

רח

הצלה דחה שבת

התחנה המערבית של וינה היא גאות העיר — בניין יפה של קיר-זכוכית ומסי-דרגות רחבים. הווינאים לא התרגשו במיוחד כאשר התמלאה התחנה, כאחד היממים, בהפון של יהודים לובשי קאפוטות של משי. רק עוברי-האורח היהודים הי מעטים יכלו להתפלא. כי היום היה יום שבת, יום שבו אין חסידים אדוקים רגיי לים לנסוע ברכבת.

חסידים לא יצאו לדרךם בקלות-ידעת. הם היו פליטים מהונגריה, שעברו את הגבול האוסטרי בימי ההתקוממות בבר-דסט. בהגיעם לווינה זכו לטיפולם של שליחים מישראל ומאוצות-הברית. הישראליים האיצו בהם לבוא לישראל, ואילו נציגי הרב יואל טייטלבוים (הנקרא בתור אר "הרבי מסאטמר", על שם העיר הר מנית סנטה-מאריה), מנהיגם הרוחני של נטוריקרתא הגר ברפרר ויליאמסברג, בנייריקרתא, האיצו בהם לחכות עד שיוכלו לעבור לארצות-הברית.

היאוש הציוני, חסידים רבים התייאשו מן הוויזה האמריקאית, הגיעו בינתיים לישראל. אולם הנאמים ביותר התווכחו מעמד, הסכימו עם הרבי שאסור לנקוט בצעד של ייאוש, כמו הגירה לארץ הציונים.

לבסוף הגיע היום המיוחל: בנמל הגר-מני ברמן עגנה אונייה, הוויזות היו מוכנות והחסידים יכלו הפליג. אולם כדי

להגיע לברמן בעוד מועד היו צריכים לנסוע ברכבת בשבת-קודש.

מיברק בהול שגור לרב. עליו היה להחליט אם אמנם הצלת הנשמות מידי הציונים הטמאים היתה בחזקת פיקוח-נפש הדוחה שבת. היה ברור לו שאם לא יעלו החסידים על האונייה, שוב צפויים להם כמה שבועות של המתנה, שבהם יהיו נתונים לדברי החלקות של הכופרים.

הרב החליט, היהודים נסעו. אולם דבר המיברק לא נשאר בסוד בין מתנגדי הרב בארצות-הברית. בעוד שהיהודים עברו את הים הגדול ללא סערה, צפויה עתה סערה חמורה מאוד לרב עצמו.

מפלגות

ארוכה הדרך להחרות

כל ציוני-כללי טוב יודע שארבעת הגדולים שולטים בעולמם. הרביעיה מורכבת מארבעת השרים-לשעבר: שני הורד תיקים (פרץ ברנשטיין וישראל רוקח), שכוכבם במיפלגה דועך, ושני החששים (יוסף סרלין ויוסף ספיר) שיריביהם קור-אים להם ס"ס.

השבוע נראה כאילו יהיה צורך לשנות פיתגם גושן, ולומר: כשארבעה רבים צוחק החמישי. לפי כל הסימנים מתכוונן אדם חדש להיכנס לתחרות על ההנהגה. החמישי: אברהם קריניצי, ראש עיריית רמת-גן.

תוכניתו של קריניצי: איחוד הציונים-

כיום — ליברלי בליכוד.

הכלליים עם חרות, כמעט בכל מחיר. מאחר שקריניצי ישלוט על 38 נציגי רמת-גן לוועידת המיפלגה, ויתקשר כנראה עם לפחות עוד 30 צירים מתליאביב, תהיה לו בוועידה עמדת-כוח לא מבוססת.

תרופת שר-הבריאות. תהיה זאת אפתעה מאוד בלתי-נעימה לאיש החינוך הנוכחי של המיפלגה, סרלין. שר-הבריאות לשעבר קרוב מאוד להשתלטות כמעט מוחלטת. הצעתו למנות את בעל-בריתו הנוכחי, ספיר, לתפקיד יושב-ראש המיפ-לגה, היתה צריכה לשמש אבן-דרך במא-בק זה. זאת ידעו גם יריביו. העיר ישראל רוקח, במרירות: "למה לי לבחור ב-ספיר? אני יכול לבחור ישר בסרלין..."

אולם סרלין לא היה היחיד שעקב אחרי ההתפתחויות. הוא מדד בזירות את סי-כוויו של קריניצי. גם מחוץ למיפלגה יש-גם כמה וכמה מעוניינים. אחדים מהם יושבים בחוגו של דויד בן-גוריון, שאינו מעוניין כלל באיחוד הציונים הכל-ליים עם חירות, איחוד שיחזק בהרבה את מנחם בגין.

מאחר ששירות-הביטחון מוסר לבן-גור-יון דו"ח המימן על המצב, יש להניח שאם אמנם תיגבר סכנת האיחוד, תבוא התערבות מלמעלה לטובת סרלין ובני-בריתו. אחת האפשרויות: הצעה להיכנס לקואליציה בתנאים נוחים, תמורת ויתור על האיחוד.

כל ישראל

מונח בקופסה

מיתקן רנטגן, שהותקן החודש במת-סני המכס בנמל-חיפה, גילה בבדיקה רא-



רפי נלסון מפליג לציילון

רפי נלסון מתקין לעבר חוף נלסון, מאוחר יותר ניסתה הספינה אינגה טופט, שעל סיפונה הפליג נלסון, לחצות את תעלת-סואץ. הוא הורד ממנה והוחזק במעצר במצריים.

שונה כי קופסת שימורי בשר, שהגיעה בחבילת מתנה. הכילה למעשה שעוני זהב

●●● במהציות השנה האחרונה גיי לה המכס והחרים 14 מכוניות, 53 אלף מיטפחות ראש, 1200 מנורות רדיו, 117 ארגונים עם סיפלי חרסינה וכמויות שונות של אריגים ושטיחים ●●● השביתה ב"אתא" גרמה השבוע לסיכוסך כימעט דיפלומאטי, כאשר ניסו השוטבים למנוע את הכניסה לחנות אתא מקצינים איטלקי, שהועיק לעזרה את הקונסוליה שלו. בעוד רת מכונות הקונסוליה, הנושאת דגל אי-טלקי ובעזרת המישטרה, זכה הקצין האי-טלקי במיכנסו ●●● רוקח/דוד אינגו ג'אז — החלת עקרונית זאת קיבל השבוע מועדון הג'אז של בית ציוני אמר ריקה בתליאביב, שגמר אומר לא לבצע בתחומיו את יצירות המיקצב החדיש, אשר כבש את ליבם של מאות אלפי בני-נוער בכל רחבי העולם.

אנשים

● כאשר הגיעה השמועה כי הכוכבת מרילין מונרו תבקר אולי בקרוב בישראל, ביחד עם בעלה המחזאי ארתור מילר, אל שגריר ישראל בארצות-הברית אבא אבן, הכריז השגריר החייכני והממושקף: "אתן לה אשרת-כניסה לישראל אך ורק אם תסכים לבוא ולקבל את האשרה מידי השגריר עצמו..."

● ראשה-ממשלה דויד בן-גוריון, בי-חג החומש של משק שדה-בוקר: "שדה-בוקר אינו מקום מיקלט לראשי-הממשלה שעייסו מתכלי המדיניות, אלא שדה-יצירה לנוער."

● שר-האוצר לוי אשכול בדיון תקי-ציבי: "תחוכמה היא לגזוז את הציפורניים מבלי לפגוע באצבעות."

● הממונה על הכנסות המדינה זאב שרף, בערב שאלות ותשובות בענייני מיסים, שנערך בתליאביב: "כאשר הי טאנקים כבדים, גם המיסים כבדים."

● חבריה-כנסת ומנהיג מפ"ם מאיר יערי בדיון שנערך במרכז מיפלגתו על ההתרחשויות האחרונות, ובהתייחסו לרצח קסטנר: "השב"ח החחיל את מערכת הברירות לכנסת הרביעית."

● לאחר ביקור בתערוכת-הנשק, שי-נערכה בבית-דגון, נזכר ח"כ מפא"י שמואל ריין בדרכי ההתגוננות שהיו נהוגות בארץ, זמן רב לפני היות בנו משה ריין רמטכ"ל: "בקבוצת כינרת היה מקובל שהשומרים יצאו לשמירה ללא נשק והרובים היו מונחים על שול-חנות חדרה-אוכל. רק במקרה שנתגלתה התקפה, היו השומרים רשאים לרוץ לחדרי-האוכל, כדי להודיע. היתה זאת הגשמת חזרתו של אהרון דויד גוריון, אשר הביע התנגדות נמרצת לנשיאת נשק."